
Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2016/2242(INI)

19.7.2017

MNENJE

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za proračunski nadzor

o nadzoru porabe ter spremljanju stroškovne učinkovitosti v sistemih jamstva
EU za mlade
(2016/2242(INI))

Pripravljalnica mnenja: Jana Žitňanská

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za proračunski nadzor kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker visoka stopnja brezposelnosti mladih – 18,7 % v EU v letu 2016 – škodi družbi in prizadetim posameznikom, saj ima trajne negativne posledice za zaposljivost, stabilnost dohodkov in razvoj poklicne poti; ker je gospodarska kriza nesorazmerno prizadela mlade in je v nekaterih državah članicah brezposelna več kot četrtnina mladih;
- B. ker je bilo sprejemanje jamstva za mlade z vidika množičnosti neenakomerno in se malo razlikuje med državami; ker je izvajanje storitev vključevanja iz jamstva pogosto nepopolno, preozko z vidika upravičenih udeležencev, odvisno od obstoječih zmogljivosti in učinkovitosti javnih zavodov za zaposlovanje ter poteka s hitrostjo postopkov na evropski ravni; ker bi si morale države članice še naprej prizadevati okrepiti in reformirati javne zavode za zaposlovanje;
- C. ker so se države članice EU aprila 2013 zavezale, da bodo z oblikovanjem shem jamstva za mlade mladim omogočile uspešen vstop na trg dela; ker je bila revizija Evropskega računskega sodišča opravljena prezgodaj, saj je preverjala obdobje, ki je prišlo prekmalu po začetku izvajanja nacionalnih jamstvenih shem, in je bila omejena le na nekaj držav članic; ker bi bilo v ta namen bolj koristno izvesti začetno oceno izvajanja, šele nato pa revizijo;
- D. ker letne naložbe, potrebne za izvajanje jamstva za mlade v Evropi, po ocenah znašajo 50,4 milijarde EUR¹, kar je precej manj od letne gospodarske izgube zaradi odsotnosti mladih s trga dela v Evropi, ki bi utegnila doseči najmanj 153 milijard EUR²; ker sredstva pobude za zaposlovanje mladih v obdobju 2014–2018 znašajo zgolj 6,4 milijarde EUR, s prispevki iz Evropskega socialnega sklada pa je mogoče k temu znesku do leta 2020 prišteti še 2 milijardi EUR;
- E. ker zunanji dejavniki, na primer posebne gospodarske razmere ali proizvodni modeli posameznih regij, vplivajo na uresničevanje ciljev jamstva za mlade;
- F. ker bi morala EU ukrepe socialne politike boljše tržiti in oglaševati pri ciljni skupini, da bi tako zagotovila večjo prepoznavnost svojih ukrepov med prebivalstvom EU;
- G. ker so med regijami v Evropi velike razlike; ker v nekaterih primerih ozemlja z visoko brezposelnostjo ne bodo med upravičenimi regijami pri dodeljevanju sredstev EU na ravni NUTS;
- 1. poudarja, da so potrebni učinkoviti mehanizmi za obravnavo in odpravljanje težav, do katerih prihaja pri izvajanju sistemov jamstva za mlade; poudarja, da bi morale države članice sprejeti odločne, a tudi realistične in uresničljive politične in finančne zaveze, da bodo celovito izvajale jamstvo za mlade, vključno z zagotovitvijo mehanizmov za zgodnje posredovanje, kakovostnih delovnih mest, ponudb dodatnega izobraževanja in

¹ Socialna vključenost mladih (Eurofound, 2015).

² Skupina NEET – mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo: značilnosti, stroški in odzivi politik v Evropi (Eurofound, 2012).

usposabljanja ter jasnih meril upravičenosti in z vzpostavljanjem partnerstev z ustreznimi deležniki; ker bi bilo treba to doseči z zagotavljanjem učinkovitega ozaveščanja, krepitevijo upravnih zmogljivosti, kjer je to potrebno, upoštevanjem lokalnih razmer, spodbujanjem krepitev strokovnega znanja ter vzpostavitev ustreznih struktur za spremljanje in ocenjevanje med izvajanjem teh ukrepov in po njem;

2. je kljub temu zaskrbljen, da sistemi jamstva za mlade še niso dosegli vseh mladih, ki so se prenehali izobraževati ali so postali brezposelni; poudarja, da bi morali sistemi jamstva za mlade koristiti vsem mladim, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljujejo (skupina NEET); zato spodbuja regije, ki niso upravičene do sofinanciranja EU, naj sodelujejo v teh jamstvu za mlade;
3. spominja, da jamstvo za mlade dobiva finančno podporo EU prek Evropskega socialnega sklada in pobude za zaposlovanje mladih, ki dopolnjuje nacionalne prispevke; podpira pripravo programov v sklopu skupnega strateškega okvira Unije prek vzajemnega učenja, dejavnosti mreženja in tehnične pomoči;
4. poudarja, da pomemben del uspešnega izvajanja sistemov jamstva za mlade predstavljata dodeljevanje potrebnih sredstev in ocenjevanje skupnega financiranja, pri čemer je treba upoštevati, da lahko ocenjevanje skupnega financiranja ovirajo težave pri razlikovanju med različnimi vrstami ukrepov, namenjenih mladim, na nacionalni ravni;
5. poziva, naj se izvaja učinkovit večstranski nadzor nad skladnostjo s priporočili Sveta o vzpostavitvi jamstva za mlade v okviru evropskega semestra in po potrebi obravnavajo priporočila za posamezne države;
6. poudarja, da so za izkoristek prednosti jamstva za mlade in zagotavljanje, da mladi uspešno prehajajo iz šolanja v zaposlitev ter iz nedejavnosti v delo, potrebni proaktivni in preventivni ukrepi ter strukturne reforme držav članic, da bi se zagotovila kakovost storitev in ponudb v okviru jamstva za mlade; v zvezi s tem poudarja, da je pomembno javnim zavodom za zaposlovanje nameniti ustrezne vire, vzpostaviti močna partnerstva med ključnimi deležniki, usposobiti zaposlene v javnih zavodih za zaposlovanje, da bodo lahko oblikovali posebne, prilagojene storitve, pomembno pa je tudi, da javni zavodi za zaposlovanje celovito sodelujejo z vsemi drugimi deležniki;
7. poziva Komisijo, naj zagotovi razčlenitev nacionalnih prispevkov za pobudo za zaposlovanje mladih, ki jim morajo države članice nameniti za učinkovito izvajanje jamstva za mlade, pri čemer naj upošteva oceno Mednarodne organizacije dela;
8. opozarja, kako pomembna sta za učinkovito izvajanje jamstva za mlade sodelovanje med vsemi ravni upravljanja (EU, države članice in lokalni subjekti) in tehnična pomoč Komisije;
9. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z EMCO predlaga standarde za merila kakovosti za bodoče ponudbe v okviru jamstva za mlade;
10. poziva Komisijo in države članice, naj v celoti razvijejo potencial najboljših praks, tudi s prepoznavanjem in širjenjem najboljših praks pri izvajanju sistemov jamstva za mlade, kar zadeva spremljanje, poročanje in odpravljanje upravnih bremen; spodbuja izmenjavo najboljših praks prek EMCO in programa vzajemnega učenja evropske

strategije zaposlovanja; v zvezi s tem opaža pomen vzajemnega učenja, usmerjenega v aktiviranje najbolj ranljivih skupin;

11. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo na voljo zadostno financiranje za zagotavljanje uspešnega vključevanja vseh mladih delavcev, ki so brezposelni ali nimajo dostopa do ustreznih ponudb za usposabljanje ali izobraževanje; poudarja, da bi se moralo jamstvo za mlade, da bi zagotovilo trajne rezultate, opreti na obstoječe dokaze in izkušnje ter da bi bilo treba to jamstvo izvajati dolgoročno; poudarja, da je za to potrebno povečanje javnih sredstev, ki so na voljo za aktivne politike zaposlovanja na ravni EU in držav članic;
12. ugotavlja, da je potreben bolj raznolik in prilagojen pristop k zagotavljanju storitev različnim skupinam znotraj populacije mladih, da bi preprečili izbiranje zgolj najboljših in diskriminatorno selekcijo; poziva k odločnejšemu in manj omejenemu vzpostavljanju stikov z mladimi, ki se soočajo z raznolikimi ovirami in ki so najbolj oddaljeni od trga dela; glede tega poudarja pomen uspešnega usklajevanja jamstva za mlade z drugimi politikami, kot so politike boja proti diskriminaciji, in širjenja nabora posredovanj, ki se predlagajo v ponudbi jamstva za mlade;
13. poziva države članice, naj zagotovijo nadaljnje podatke za oceno dolgoročne vzdržnosti rezultatov s kakovostnega in količinskega vidika ter naj spodbujajo razvoj politik za mlade, ki bodo v večji meri temeljile na dokazih; poziva k večji preglednosti in doslednosti zbiranja podatkov, vključno z zbiranjem podatkov, ki bo razčlenjeno po spolu, v vseh državah članicah; z zaskrbljenostjo opaža slabšanje vzdržnosti pozitivnih rezultatov jamstva za mlade¹;
14. meni, da bi morala odločitev o podaljšanju jamstva za mlade ali o začetku novih pobud za povečanje zaposlovanja mladih temeljiti na pronicljivih ocenah možnosti in sredstev ter da bi morali biti cilji tovrstnih pobud kolikor je mogoče realistični;
15. meni, da morebitno pogosto zatekanje k jamstvu za mlade ne sme biti v nasprotju z aktiviranjem trga dela in ciljem prehoda v stalno zaposlitev; poziva Svet, naj revizijo večletnega finančnega okvira izkoristi za namenitev ustreznih sredstev za jamstvo za mlade; poziva države članice, naj zagotovijo, da mladi, vključno s tistimi, ki so stari največ 30 let, prejmejo kakovostne ponudbe, ki bodo prilagojene njihovem profilu in ravni kvalifikacij, pa tudi povpraševanju na trgu dela, da bi se vzpostavilo trajnostno zaposlovanje in preprečilo ponovno vključevanje v jamstvo za mlade;
16. poziva, naj se v vseh sodelujočih državah članicah oceni učinkovitost jamstva za mlade, s čimer bi preprečili, da posamezna podjetja z uporabo navideznih programov usposabljanja izkoriščajo mlade kot državno subvencionirano delovno silo; v zvezi s tem predlaga, naj se spremljajo zaposlitveni obeti mladih, ki so sodelovali v programu, in vzpostavijo mehanizmi, ki od sodelujočih delodajalcev, bodisi javnih ali zasebnih, zahtevajo, da kot pogoj za nadaljnjo udeležbo v programu pretvorijo določen delež pripravništev v pogodbe o zaposlitvi;
17. ponavlja, da namerava podrobno spremljati vse dejavnosti držav članic, da bi jamstvo

---

¹ Odstavek 164 v posebnem poročilu Računskega sodišča št. 5/2017 z naslovom: Brezposelnost mladih – ali so politike EU prinesle spremembe?

za mlade postalo resničnost, ter poziva organizacije mladih, naj Parlament obveščajo o svojih analizah ukrepov držav članic; poziva države članice in Komisijo, naj v oblikovanje politik vključijo deležnike, ki zastopajo mlade; opozarja, da je za uspeh jamstva za mlade ključnega pomena vključevanje mladinskih organizacij v komuniciranje, ocenjevanje in izvajanje;

18. meni, da bi bilo treba brezposelnost mladih obravnavati kot prednostno vprašanje od začetka prihodnjih operativnih programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov;
19. meni, da bi bilo treba zagotoviti, da bodo mladi, ki sodelujejo pri jamstvu za mlade, še naprej prispevali k veljavnim sistemom socialnega varstva in varstva delavcev v svoji državi članici ter imeli dostop do njih, s čimer bi povečali skupno odgovornost vseh sodelujočih, zlasti mladih in delodajalcev.
20. je seznanjen s posebnim poročilom Evropskega računskega sodišča o vplivu jamstva za mlade in pobude za zaposlovanje mladih na zaposlenost mladih ter ugotavlja, da jamstvo za mlade tri leta po sprejetju priporočila Sveta še ni izpolnilo pričakovanj; je seznanjen s pripombo Računskega sodišča, da zgolj s sredstvi iz proračuna EU ni mogoče doseči vseh mladih iz skupine NEET; ugotavlja, da sedanji položaj ne odraža pričakovanj ob uvedbi jamstva za mlade, tj. zagotoviti, da bodo vsi mladi iz skupine NEET v štirih mesecih prejeli kakovostno ponudbo za usposabljanje ali zaposlitev;
21. poudarja, da vztrajna neskladja med profili sodelujočih in ponudbo jamstva za mlade prispevajo k vračanju ljudi v skupino NEET; ugotavlja, da ni splošno sprejete skupne opredelitve, kaj naj bi bila „kakovostna ponudba“ v sklopu jamstva za mlade; meni, da je dobra podlaga za to opredelitev predlog, da se ponudbe štejejo za kakovostne, če se ujemajo z ravno usposobljenosti in profilom udeleženca ter zadovoljujejo povpraševanje na trgu dela in vodijo v trajno in skladno vključitev vanj; je prepričan, da razvoj opredelitve sam po sebi ne zagotavlja pozitivnih rezultatov sodelovanja v shemi jamstva za mlade, saj je zadostna gospodarska rast pogoj za trajno vključevanje oseb iz skupine NEET na trg dela;
22. poziva države članice, naj izboljšajo učinkovitost sistemov za spremljanje in poročanje, da bi povečale možnost količinske opredelitve ciljev jamstva za mlade in spodbudile razvoj politik za aktiviranje mladih, ki bi v večji meri temeljile na dokazih, in da bi zlasti izboljšale zmogljivosti za spremljanje udeležencev, ki izstopijo iz jamstva za mlade, da bi se v največji možni meri zmanjšalo število neznanih rezultatov in da bi bili na voljo podatki o trenutnem položaju vseh udeležencev; poziva Komisijo, naj revidira svoje smernice glede zbiranja podatkov, države članice pa, naj revidirajo svoje izhodiščne vrednosti in cilje, da bi zmanjšale tveganje precenjevanja rezultatov;
23. priznava, da je v nekaterih državah članicah jamstvo za mlade postalo spodbuda za spremembe politik in boljše usklajevanje na področjih zaposlovanja in izobraževanja; poudarja pomen: določitve realističnih in merljivih ciljev pri spodbujanju politik in okvirov, kot je jamstvo za mlade, prepoznavanja glavnih izzivov in primernih ukrepov za njihovo premagovanje ter ocenjevanje teh izzivov ob ustreznem upoštevanju izboljšanja zaposljivosti; ugotavlja, da je bilo v določenih razmerah težko natančno opredeliti in oceniti dosednji prispevek jamstva za mlade ter da bi morali kakovostni statistični podatki pomagati državam članicam oblikovati bolj realistične in

učinkovitejša politika za mlade, ne da bi pri tem spodbudile lažna pričakovanja;

24. poziva države članice, naj zagotovijo, da razpoložljiva sredstva pobude za zaposlovanje mladih/Evropskega socialnega sklada ne bodo nadomestila javnih odhodkov držav članic v skladu s členom 95 in uvodno izjavo 87 uredbe o skupnih določbah (Uredba (EU) št. 1303/2013) in v skladu z načelom dodatnosti; poudarja, da programi, kot je jamstvo za mlade, ne smejo nadomestiti prizadevanj držav članic v boju proti brezposelnosti mladih in za trajnostno vključevanje v trg dela;
25. je seznanjen, da je skupina NEET zelo raznolika; poziva države članice, naj opravijo celovito analizo te skupine ljudi, in predlaga, da bi bila dobrodošla natančnejša opredelitev skupine NEET; poudarja, da je treba zagotoviti prilagojene rešitve za raznoliko skupino mladih, in sicer ob upoštevanju lokalnih in regionalnih okoliščin, denimo s tesnejšim sodelovanjem z lokalnimi predstavniki delodajalcev, lokalnimi ponudniki usposabljanja in lokalnimi oblastmi; poziva države članice, naj za vsakega kandidata oblikujejo prilagojeno pot, nacionalnim javnim zavodom za zaposlovanje pa zagotovijo prožnost, ki jo potrebujejo za prilagajanje modelov profiliranja;
26. poziva države članice, naj oblikujejo ustrezne strategije vzpostavljanja stikov in okrepijo prizadevanja za prepoznavanje skupine NEET, zlasti njenih neaktivnih pripadnikov, ki niso zajeti v obstoječih sistemih, da bi jih registrirale in spremljale položaj mladih, ki zapustijo sheme jamstva za mlade, v določenih intervalih (po šestih, 12 in 18 mesecih), da bi spodbujale trajno vključevanje na trg dela; poudarja, da so potrebne prilagojene rešitve za raznoliko skupino mladih in da je treba populacijo neregistriranih postaviti za osrednjo ciljno skupino; poziva države članice, naj zagotovijo, da razpoložljiva sredstva Evropskega socialnega sklada ne bodo nadomestila javne porabe, in ugotavlja, da je zadostna gospodarska rast pogoj za učinkovito vključevanje mladih iz skupine NEET na trg dela;
27. poziva k učinkovitemu in preglednemu nadzoru, poročanju in spremljanju porabe sredstev, dodeljenih na evropski in nacionalni ravni, da bi se preprečili zlorabe in tratenje sredstev;
28. poudarja pomen krepitve sodelovanja med vsemi ustreznimi deležniki, tudi na regionalni in lokalni ravni, kot so javni in – kjer je to primerno – zasebni zavodi za zaposlovanje, izobraževalne ustanove in ustanove za usposabljanje, delodajalci, mladinske organizacije in nevladne organizacije, ki delujejo z mladimi, da bi dosegli celotno populacijo NEET; spodbuja močnejše vključevanje deležnikov skozi partnerski pristop k oblikovanju, izvajanju in ocenjevanju jamstva za mlade; poziva, naj se okrepi sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami in podjetniki, da bi se odpravilo neskladje z vidika spretnosti; ponovno izpostavlja zamisel, da se partnerski pristop usmeri v boljše doseganje ciljne populacije in zagotavljanje kakovostnih ponudb;
29. meni, da bi bilo mogoče težave, povezane z neskladnostjo veččin, rešiti z boljšim prepoznavanjem kompetenc posameznikov in z odpravljanjem pomanjkljivosti v nacionalnih sistemih usposabljanja; poudarja, da bi večja mobilnost mladih lahko izboljšala njihova znanja in spretnosti ter skupaj s priznavanjem kvalifikacij pomagala pri spopadanju z obstoječim geografskim neskladjem v znanjih in spretnosti; spodbuja države članice, naj v zvezi s tem v večji meri uporabljajo EURES.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	21.6.2017
Izid končnega glasovanja	+: 36 -: 4 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Guillaume Balas, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Viliija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Labros Fundulis (Lampros Fountoulis), Elena Gentile, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Adam Kósa, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Miapetra Kumpula-Natri, António Marinho e Pinto, Tamás Meszerics, Joachim Schuster, Michaela Šojdrová
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Xabier Benito Ziluaga, Monika Smolková, Milan Zver

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

36	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, António Marinho e Pinto, Robert Rochefort
ECR	Czesław Hoc, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
EPP	Heinz K. Becker, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Michaela Šojdrová, Romana Tomc, Milan Zver
S&D	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Miapetra Kumpula-Natri, Georgi Pirinski, Joachim Schuster, Siôn Simon, Monika Smolkova, Marita Ulvskog
Verts/ALE	Jean Lambert, Tamás Meszerics, Terry Reintke

4	-
GUE/NGL	Xabier Benito Ziluaga, Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, João Pimenta Lopes

2	0
ENL	Mara Bizzotto
NI	Labros Fundulis (Lampros Fountoulis)

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani